

บรรณานุกรม

กฎหมาย

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2558

กฎหมายต่างประเทศ

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights.

Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works.

Copyright, Designs and Patents Act 1988.

The Copyright Act 1976.

The United State of America Constitution 1789.

Rome Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations.

WIPO Performances and Phonograms Treaty.

คดีในต่างประเทศ

คดีระหว่าง *Water V. Lane* (1900).

คดีระหว่าง *Publications International, Ltd. V. Meredith Corp.* (1996).

คดีระหว่าง *Alfred Bell & Co, Ltd. V. Catalda Fine Arts Inc.* (1951).

คดีระหว่าง *Burrow-Giles Lithographic Co. V. Sarony.* (1884).

คดีระหว่าง *Exxon Corpn. V. Exxon Insurance International Ltd.* (1982).

คดีระหว่าง *Interlego AG V. Togo Industries Inc.* (1989).

คดีระหว่าง *Fiest Publication, Inc. V. Rural Telephone Service Company* (1991).

คดีระหว่าง *Bette Midler V. Ford Motor Company.* (1988).

คดีระหว่าง *Tom Waits V. Frito Lay, Inc.* (1992).

หนังสือ

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2548). *การขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ 30 ประเทศ*. กรุงเทพฯ: กรมทรัพย์สินทางปัญญา.

คณิง ภาไชย. (2532). *หลักทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.

คมทงจักษ์ ฉายไฟโรจน์. (2555). *กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: บานานา สวีท.

คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2551). *ดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จักรกฤษณ์ ควรวจน์. (2555). *กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

จิรประภา มากกลิ่น. (2560). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ไชยยศ เหมะรัชตะ. (2545). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

_____. (2549). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

_____. (2560). *ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. (2557). *สังคินิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัชชัย ศุภผลศิริ. (2539). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

_____. (2547). *ทรัพย์สินทางปัญญาในยุคโลกาภิวัตน์ เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: จีรรัชการพิมพ์.

พิศวาท สุคนธ์พันธ์. (2552). *ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

วัตต์ ดิงสมิตร. (2546). *ลิขสิทธิ์ ด้วบทพร้อมข้อสังเกตเรียงมาตราและคำพิพากษาศาลฎีกา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

วิชัย อริยนันทกะ. (2532). *กรรมสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ในงานอันมีลิขสิทธิ์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*. กรุงเทพฯ: ชูติมาการพิมพ์.

วิศิษฐ์ ศรีพิบูลย์. (2548). *รวมคำอธิบายพร้อมด้วบทกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*.

(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทิพยดา.

อรพรรณ พันธ์พัฒนา. (2558). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ เนตยสุภา และ ชาญชัย อารีวิทยาเลิศ. (2558). *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 12).
กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

อำนาจ เนตยสุภา. (2548). *รายงานการวิจัย : ปัญหาการต่อชื่อในคดีละเมิดลิขสิทธิ์*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

เอกสารต่างประเทศ

Barry Werbin. (2007). “In the Courts: Can Distinctiveness of Musical Identity be Protected under U.S. Law?” *WIPO Magazine*.

Claude Masouye. (1978). *Guide to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works*. World Intellectual Property Organization.

J.A.L. Sterling. (2008). *World Copyright Law* (3 ed.). London: Sweet and Maxwell.

Edwin F. McPherson. (2003). “Voice Misappropriation in California-Bette Midler, Tom Waits and Grandma Burger” *University of Miami Law School*.

World Intellectual Property. (2016). “Understanding Copyright and Related Right. (2 ed.)”

วารสาร บทความ

กรกัญญา สุวรรณพานิช. (2545). แนววินิจฉัยปัญหาในคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศที่น่าสนใจ. *วารสารกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ*.

กริชพกา บุญเฟื่อง. (2556). การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับเศรษฐกิจสร้างสรรค์. *Aussumption University Law Journal*.

เข้าใจลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง. *กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์*.

ัชชวาล เสวี. ปัญหาความคาบเกี่ยวระหว่างการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า. *วารสารห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม*.

ัชชวาล เสวี และ เอกรัตน์ สารสุข. ปัญหาการคุ้มครองสิทธิของนักแสดงโทรทัศน์. *วารสารห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม*.

เนติธร รัตนสุชานันท์. (2551). ปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์ในการประกอบธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

ปัญญาพน เจริญพานิช. (2555). ปัญหาการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ในลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียงตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*.

วัส ดิงสมิตร. การศึกษาหรือวิจัยอันเป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์. *วารสารห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม*.

วิษซ์ จีระแพทย์ และ อำนาง เนตยสุภา. การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ กรณีเปรียบเทียบระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ. *วารสารกฎหมายสุโขทัยธรรมมาธิราช*.

วุฒิ ศรีธีระวิศาล. (2559). การให้ความคุ้มครองทางโยคะด้วยลิขสิทธิ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา. *วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์*.

สุรพล คงลาภ. (2545). การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในสหรัฐอเมริกา. *วารสารห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม*.

อรพรรณ พันธุ์พัฒนา. (2560). การคุ้มครองลิขสิทธิ์ในคำบรรยายของผู้สอน. *วารสารห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม*.

งานวิจัย

จุมพล ภิญโญสินวัฒน์ และคณะ. (2549). *การวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการบังคับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา: การละเมิดลิขสิทธิ์โดยการบรรเลงหรือขับร้องเพลง*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

คู่มือนิพนธ์ วิทยานิพนธ์

ขนิษฐา สุขสวัสดิ์. (2559). *การคุ้มครองสิทธิข้างเคียงในกฎหมายลิขสิทธิ์: ศึกษากรณีสิทธินักแสดง*. คู่มือวิทยานิพนธ์นิติศาสตร์คู่มือบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชีวิน มัลลิกะมาลย์. (2550). *การคุ้มครองสิทธิในภาพลักษณ์ของบุคคลผู้มีชื่อเสียง*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารอื่นๆ

จักรกฤษณ์ ควรวจน์ และ นันทน อินทนนท์. (2550). แนวคิดและวิวัฒนาการของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับทรัพย์สินทางปัญญา. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.

ปริญญา ดิผดุง. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

_____. (2560). คำบรรยายกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. รวมคำบรรยายเนติบัณฑิตสมัยที่ 62.

วราคมน์ เลียงพันธุ์, สมศักดิ์ พลายเพชร, ล้อมเพชร ไวทยานุวัตติ, ชูดิษฐ์ ท่อวโนทยาน และ ชัชเวช สุกิจจวนิช. (2557). กฎหมายลิขสิทธิ์ในสหรัฐอเมริกา 2 ยุค. รายงานประกอบการรับทุนสำนักงานศาลยุติธรรม. โครงการฝึกอบรมหลักสูตร กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์.

สรุปประเด็นสัมมนา. หัวข้อ WIPO National Workshop On The Management of Intellectual Property by Musicians. วันที่ 7-8 เมษายน พ.ศ. 2553.

ฐานข้อมูลออนไลน์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2560). *ทรัพย์สินทางปัญญาในเวทีต่างประเทศ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://www.ipthailand.go.th>.

เผยเบื้องหลังเสียงร้องสไตล์หุ่นยนต์ของเหล่าศิลปินคนดัง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://www.inearbeat.com>.

ศาลฎีกา. *คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4486/2539*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://deka.supreamcourt.or.th.search>.

ศาลฎีกา. *คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8330/2549*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://deka.supreamcourt.or.th.search>.

ศาลฎีกา. *คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 302/2550 ประชุมใหญ่*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://deka.supreamcourt.or.th.search>.

ศาลฎีกา. *คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 19350/2557*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:
<http://deka.supreamcourt.or.th.search>.

ศูนย์บริการข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในสหรัฐอเมริกา. *กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและเครื่องหมาย*

การค้า. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://thaibicusa.com/rules-you-should-know>.

สีสันหรือคุณภาพของเสียง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.musiclib.co.th>.

Blair Joseph Cash. (2010). *Journal of Intellectual Property Law*. University of Georgia Law

Leagle. (2017). *Browse Decisions*. (Online). Available: <http://www.leagle.com/decisions>.

Mental Floss. (2016). *When Tom Waits sued Frito-Lay over a Doritos Ad*. (Online). Available:

<http://www.mentalfloss.com>

Sanjay Pandey. (2005). *Theory of Neighbouring Right*. Available: <http://www.pepers.ssrn.com>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

บทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้เสียงขับร้องในการประกอบอาชีพ

บทสัมภาษณ์ นายสุตเขต จิงเจริญ (เอก นักร้องนำ Season Five)

คำถามที่ 1 ในการร้องเพลงแต่ละเพลง นักร้องจะใช้โทนเสียงหรือลักษณะการขับร้อง สื่อสารต่อคนฟังเพื่อให้คนฟังรับรู้ถึงสิ่งที่นักร้องกำลังคิดหรือรู้สึกในขณะนั้น ใช่หรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ แน่แน่นอนครับ โดยส่วนตัวผมเป็นทั้งศิลปิน และนักแต่งเพลงด้วย จึงเข้าใจอารมณ์ของแต่ละเพลงเป็นอย่างดี เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของคนที่ถูกพูดถึงในเพลง เมื่อเข้าใจความรู้สึกของตัวละครในเพลงแล้วเราก็มีความรู้สึกอย่างไร เจ็บปวดหรือมีความสุข ก็จะถ่ายทอดออกมาผ่านเสียงร้อง ผมจะทำกรบ้านค่อนข้างเยอะ เพราะจากประสบการณ์ที่เวลาเราเขียนเพลงเองและร้องเพลงนั้นๆเอง เราจะถ่ายทอดออกมาได้ลึกซึ้งกว่า มันจะได้อารมณ์และเข้าถึงเนื้อเพลงได้มากกว่า เพราะเวลาเราเขียนเพลงเราจะเอาประสบการณ์ตัวเองหรือสิ่งที่เรารู้สึกมาเขียนเอง มันจะถ่ายทอดออกมาง่าย แต่พอเป็นเพลงจากคนอื่นแล้วเรามาร้องเองเราก็ต้องทำความเข้าใจกับเพลงนี้ ดีความมาก่อนว่าเพลงนี้คนเขียนต้องการสื่อสารอะไร ตรงไหนในเพลงที่เป็นซีนอารมณ์เป็นใจความสำคัญ เช่น ท่อนนี้มันเศร้ามาก เราจะร้องยังไงให้มันเป็นไปตามนั้น เพราะฉะนั้นก็ต้องมาเตรียมตัวก่อนก็คือศึกษา เพราะจากประสบการณ์ เพลงไหนที่เราศึกษาน้อยๆเวลาเข้าห้องอัดจะใช้เวลานานกว่าปกติ เหมือนเราซ้อมมาไม่ดี ไม่แม่นเนื้อสมาธิมันจะเสียไปกับการโฟกัสเนื้อเพลง คอยมองเนื้อเพลง ทุกครั้งเวลาที่ศิลปินไปอัด ถ้าเข้าไม่เข้าถึงเนื้อเพลงเค้าจะต้องดูเนื้อตลอด แต่ถ้าเราซ้อมดีความมาประมาณหนึ่งแล้ว เนื้อเพลงก็เอามาวางไว้เพื่อเฉยๆพอเราแม่นเนื้อและเข้าใจอารมณ์ของเพลงแล้ว เราก็สามารถร้องไปได้สบายเลย ที่นี้พอเราไม่ต้องโฟกัสกับเนื้อเพลงแล้ว เราก็จะมาโฟกัสกับการถ่ายทอดอารมณ์ได้เลย การร้องในห้องอัดจะทำให้รู้เลยว่าศิลปินที่ทำการบ้านมาดีกับศิลปินที่ทำการบ้านมาไม่ดีมันจะมีความต่างกันมาก และมันจะทำให้เสียเวลามาก

คำถามที่ 2 นักร้องมีการคิดหาวิธีการขับร้องหรือดีไซน์เสียงร้องของตนเองให้มีเอกลักษณ์หรือไม่ (originality) หรือเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วโดยกำเนิด ตลอดจนศึกษาว่า การใช้เทคนิคต่างๆในการขับร้อง เช่น การใช้เสียงเอื้อน การใช้เสียงหลบ เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักร้องสร้างขึ้นมาจากตัวเองหรือได้มาจากการเรียนร้องเพลง หรือวิธีการอื่นใดบ้างหรือไม่

ตอบ สำหรับผม ไม่ได้มีการดัดแปลงอะไรมากมาย เหมือนมันเป็นลักษณะเฉพาะตัว เพราะฉันเป็นคน โชคดีที่เสียงค่อนข้างเป็นเอกลักษณ์คนส่วนใหญ่จะจำได้ เลยไม่ต้องประดิษฐ์มาก แต่การพูด

ในแง่ของการเป็นโปรดิวเซอร์หรือการหานักร้อง มาอยู่ในค่าย ก็มีหลายศิลปินที่เวลาฟังเค้าร้อง ร้องเพราะมาก แต่เค้าไม่มีเอกลักษณ์พิเศษที่จะดึงดูดใจใครได้เลย เพราะฉะนั้นก็จะมีบ้านการว่าให้เค้าหาว่าสิ่งที่มันเป็นตัวเค้ามากที่สุด ที่แสดงออกไปแล้วคนจะจำได้ว่าเป็นเค้า อันนั้นก็ต้องการหัด เป็นคนๆไป

สำหรับเรื่องการใช้เทคนิคการร้องก็อาศัยการฝึกฝนด้วยตนเองมากกว่า ศิลปินบางคนเทคนิคเขาจะเยอะมาก ฟीलิ่งเค้าจะเยอะมาก แต่บางคนน้ำเสียงดีมากอยู่แล้ว แทบไม่ต้องใช้เทคนิคอะไรมากมายเลยก็เพราะแล้ว บางคนใช้เทคนิคเยอะแล้วคนก็ชอบในเทคนิคของเค้า ไม่ใช่ทุกคนที่จะทำได้ แต่ทุกคนก็จะมีส่วนดีของตัวเอง แต่ส่วนของผม ผมไม่ได้เรียน เป็นคนไม่เรียนร้องเพลง ผมจะหาวิธีของตัวเอง คือเราต้องดูตัวเองก่อนว่าเรานัดอะไร ถนัดเพลงเร็ว เพลงช้า หรือถนัดร้องเทคนิคเยอะ ในเรื่องของเสียงหลบ ที่จะใช้เสียงหลบได้ไม่แข็งแรงมาก เราก็จะไม่ได้เอาเสียงหลบมาเป็นจุดเด่น หรือการใช้เทคนิคการร้องยากๆ ที่ก็อาจจะไม่ได้เอาตรงนั้นมากเป็นจุดเด่น แต่ถ้าเป็นเรื่องของการการใช้อารมณ์ การตีความ ว่าพอถึงท่อนนี้เรารู้สึกความมันได้ดี เข้าถึงอารมณ์ เราจะใช้ความเข้าถึงอารมณ์นั้นมาเป็นจุดเด่น ถ่ายทอดออกมาให้คนเข้าใจอารมณ์ของเพลงมากที่สุด ร้องให้มันถึงที่สุดอะไรทำนองนี้ ใช้จุดที่เราคิดว่าเรานัดด้านนี้ ดึงออกมาเป็นจุดเด่นของเรา เพราะฉะนั้นเราจะรู้ว่าการร้องของเรามันเข้าถึงคน มันก็จะเรียนรู้ด้วยตัวเองว่าเราจะต้องร้องแบบไหน

ถามว่ามาจากที่มีคนคอยบอกม๊อ ช้ แรกๆที่เข้าวงการมาก็จะมีโปรดิวเซอร์คอยบอกวิธีการร้องของเราว่า อย่างนั้นดี อย่างนี้ไม่ค่อยดี เมื่อเราทำงานกับโปรดิวเซอร์หลายๆคน เราจะเริ่มรู้ว่าเราเด่นด้านไหน เพราะเขาก็ต่างให้คอมเม้นเราไปในทิศทางเดียวกัน

คำถามที่ 3 สิ่งที่น่าร้องคำนึงถึง หรือให้ความสำคัญมากที่สุดในขณะที่ทำการขับร้องเพลง ระหว่างการทำเสียงขับร้องให้เอกลักษณ์หรือการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงนั้นให้คนฟังเข้าถึงได้มากที่สุด เพื่อให้ทราบว่าในขณะที่นักร้องกำลังทำการขับร้องเพลงนั้น นักร้องกำลังทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์เสียงขับร้อง หรือกำลังทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดงานผ่านการขับร้องเท่านั้น (Originality)

ตอบ อย่างที่บอกครับ ผมโชคดีที่มีเสียงเป็นเอกลักษณ์อยู่แล้ว ฉะนั้นระหว่างสองสิ่งนี้ ผมจะคำนึงถึงการถ่ายทอดอารมณ์มากๆเลย เพราะผมรู้ว่าตัวเองถนัดอะไร คือเราเป็นนักร้องสายฟีลลิ่ง ไม่ใช่สายเทคนิคอะไรมากมาย ผมก็จะเน้นอารมณ์เน้นประสบการณ์ที่ผ่านมา มีหลายเพลงที่อัดไปกลับมาฟังแล้วขอแก้ เพราะฟังแล้วมันยังไม่เข้าถึงอารมณ์ หรือบางเพลงที่เราใส่เทคนิคเกินไป เช่นเอื้อนหลายตลบจนฟังแล้วมันแปลก คนฟังไม่รู้สึกอะไรเลย กับการร้องแค่แผ่วๆตามอารมณ์เพลงแล้วคนฟังเข้าถึงเพลงได้ มันจะโอเคกว่า ผมค่อนข้างให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดอารมณ์มากกว่าครับ

คำถามที่ 4 ก่อนเข้าห้องอัดเสียงจริง ศิลปินต้องฝึกซ้อมขับร้องเพลงอย่างน้อยเพียงใด ประสบการณ์หรือความเป็นมืออาชีพ ทำให้ความจำเป็นในการซ้อมลดลงบ้างหรือไม่

ตอบ ขอเล่าย้อนถึงตอนที่ผมทำหน้าที่เป็นโปรดิวเซอร์ มันจะมีคำพูดหนึ่งเวลาที่เรacomเม้นกับคนที่ร้องให้เราฟังว่า ร้องยังไม่เข้าปาก เหมือนเขายังร้องได้ไม่ดีมากนัก บางครั้งถึงขั้นต้องยกมือห้องอัดก่อน ให้ไปซ้อมแล้วค่อยกลับมาใหม่ ดังนั้น เมื่อตัวผมเองต้องเข้าห้องอัด ผมจะให้ความสำคัญกับการซ้อมมากๆ ซ้อมจนจากเพลงที่เราไม่รู้จัก ร้องจนคิดว่าเพลงนี้คือเรื่องราวของเราเลย ต้องร้องจนเข้าใจมัน ส่วนของผมถ้ามีเวลาในการเข้าห้องอัดน้อย ที่จะต้องฟังมันตลอด แทบจะตลอดเวลา ฟังจนเราชิน จริงๆมันไม่ได้เกี่ยวกับเวลา มันเกี่ยวกับว่าเรายู่กับมันเยอะแค่ไหน การซ้อมเพื่อเข้าห้องอัด มันจะต่างกับคนทั่วไปที่ฟังแค่สองสามรอบก็ไปร้องคาราโอเกะ ผมเจอศิลปินหลายคนเวลาเค้าเข้าห้องอัดผมจะรู้เลยว่า คนไหนทำการบ้านมาน้อย คนไหนทำมาเยอะ การฝึกซ้อมเป็นสิ่งสำคัญ และก็ยังมีส่วนที่เหนือกว่านั้นอีก คือนอกจากจำเนื้อให้แม่นแล้ว ก็ต้องตีความแต่ละประโยค เช่น ท่อนนี้ คำนี้เป็นแค่ส่วนประกอบ คำนี้เป็นใจความของประโยค เราก็จะร้องเน้นคำและเน้นอารมณ์ของคำนั้นให้อินที่สุด คำนี้เป็นคำเด่นของประโยค เราก็จะต้องออกแบบมันด้วย เวลาได้น้อมมาจะเอาปากกางไว้เลย ว่าคำนี้ต้องออกเสียงแบบไหน บางคำแค่ออกเสียงผ่านไปเฉยๆ บางคำต้องเน้น เราต้องให้น้ำหนักของคำให้ถูกจุด การตีความให้ดีจะเรารู้ว่าคำนี้เป็นแค่คำเสริมๆ คำนี้คือคำหลัก ก็ต้องศึกษาตรงนั้นครับ

คำถามที่ 5 การใช้เสียงขับร้องมีวัตถุประสงค์ในการใช้ให้เกิดประโยชน์ และมักถูกใช้เพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ตนเองและผู้อื่นในสังคมเสมอใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ครับ ทุกๆครั้งที่ร้องเพลง ผมคิดอยู่เสมอว่ากำลังทำเพื่อให้นักฟังมีความสุข

บทสัมภาษณ์ นายปราชญ์ พงษ์ไชย (เป็ก นักร้องนำ Zeal)

คำถามที่ 1 ในการร้องเพลงแต่ละเพลง นักร้องจะใช้โทนเสียงหรือลักษณะการขับร้อง สื่อสารต่อคนฟังเพื่อให้นักฟังรับรู้ถึงสิ่งที่นักร้องกำลังคิดหรือรู้สึกในขณะนั้น ใช่หรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ เมื่อได้รับงานเพลงที่ผมจะต้องมา ซึ่งจะได้เป็นเคโมมาก่อน ผมจะเปิดฟังวนไปมาอยู่หลายรอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและตีความในเรื่องของอารมณ์ ยิ่งถ้าเป็นเพลงประกอบละคร นี่ก็ยิ่งอาจจะต้องรู้เรื่องย่อรวมถึงบุคลิกของตัวละครที่เราถ่ายทอดด้วย เพื่อเราจะได้ว่าควรใช้อารมณ์ในการถ่ายทอดอย่างไร ซึ่งการถ่ายทอดนี้ก็จะถ่ายทอดผ่าน โทนเสียง หรือน้ำเสียงนี้แหละครับ ผมเชื่อว่าน้ำเสียงเป็นสิ่งที่ทำให้คนฟังเข้าถึงอารมณ์ได้มากที่สุด

คำถามที่ 2 นักร้องมีการคิดหาวิธีการขับร้องหรือดีไซน์เสียงร้องของตนเองให้มีเอกลักษณ์หรือไม่ (Originality and Creativity) หรือเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วโดยกำเนิด ตลอดจนศึกษาว่าการใช้เทคนิคต่างๆ ในการขับร้อง เช่น การใช้เสียงเอื้อน การใช้เสียงหลบ เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักร้องสร้างขึ้นมาจากตนเอง หรือได้มาจากการเรียนร้องเพลง หรือวิธีการอื่นใดบ้างหรือไม่

ตอบ ทั้งสองอย่างครับ คือ บางทีเทคนิคพวกนี้อาจจะเกิดขึ้นมาจากตัวศิลปินเองหรือจากการแนะนำของโปรดิวเซอร์ หรือคนคุมร้องก็ได้ ถ้าบางคำมันอาจจะต้องการเทคนิคการเอื้อน เพื่อไม่ให้คำนั้นฟังดูห้วนเกินไป หรือเพื่อให้ไพเราะมากขึ้น แม้กระทั่งเทคนิคการหลบเสียงอาจจะเกิดขึ้นในลักษณะที่โน้ตในค่านั้นเสียงเราไม่ถึง ไม่อาจร้องให้เต็มเสียงได้ หรืออาจจะร้องถึงแต่อาจจะฟังดูแรงไปสำหรับเพลงนั้นๆ ทางโปรดิวเซอร์หรือคนคุมร้อง อาจแนะนำให้ศิลปินใช้เทคนิคนี้ดู แต่ก็มีศิลปินที่ตั้งใจจะใช้เทคนิคตัวเองเพื่อสร้างคาแรคเตอร์ให้กับตัวเอง เช่น Earth wind and Fire เป็นต้น

คำถามที่ 3 สิ่งที่น่าร้องคำนึงถึง หรือให้ความสำคัญมากที่สุดในขณะที่ทำการขับร้องเพลง ระหว่างการทำเสียงขับร้องให้เอกลักษณ์หรือการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงนั้น ให้คนฟังเข้าถึงได้มากที่สุด เพื่อให้ทราบว่าในขณะที่นักร้องกำลังทำการขับร้องเพลงนั้น นักร้องกำลังทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์เสียงขับร้อง หรือกำลังทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดงานผ่านการขับร้องเท่านั้น

ตอบ โดยส่วนตัวคิดว่า การถ่ายทอดอารมณ์เพลงเป็นสิ่งที่ศิลปินจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นในขณะที่ทำการแสดงสดบนเวที หรือการร้องเพลงในห้องอัดเสียง ส่วนในเรื่องของเอกลักษณ์การร้อง ถ้าศิลปินผ่านการฝึกฝนจนเคยชินแล้ว เอกลักษณ์มันก็จะออกมาเอง ไม่ต้องกังวลมากครับ

คำถามที่ 4 ก่อนเข้าห้องอัดเสียงจริง ศิลปินต้องฝึกซ้อมขับร้องเพลงมากน้อยเพียงใด ประสบการณ์หรือความเป็นมืออาชีพ ทำให้ความจำเป็นในการซ้อมลดลงบ้างหรือไม่

ตอบ ต้องซ้อมเยอะเลยครับ ไม่เกี่ยวกับเป็นนักร้องอาชีพแล้ว มีเพลงของตัวเองหลายเพลงแล้ว จะซ้อมน้อยลง ยิ่งเรามีผลงานออกไปแล้วยังต้องรักษามาตรฐานของตัวเอง และต้องพัฒนาอยู่เรื่อยๆ ดังนั้น ต้องซ้อมจนเข้าใจอารมณ์เพลงและสิ่งที่ต้องการจะสื่อสาร แต่ที่ดีที่สุดคือควรจะต้องจำเนื้อเพลงให้ได้ก่อนจะเข้าห้องอัด เพื่อที่จะได้มีสมาธิและเข้าถึงตัวเพลงได้อย่างเต็มที่

คำถามที่ 5 การใช้เสียงขับร้องมีวัตถุประสงค์ในการใช้ให้เกิดประโยชน์ และมักถูกใช้เพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ตนเองและผู้อื่นในสังคมเสมอใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ครับ เหมือนที่เขาเคยกล่าวว่า “ชนใดไม่มีดนตรีกาล ในสันดานเป็นคนชอบกลั่น” ดังนั้น การร้องเพลงจึงมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ทุกคนสังคมครับ ฟังเพลงจะได้อารมณ์ดี

คำถามที่ 6 ท่านคิดว่าเสียงขับร้องของท่านควรได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ ไม่ทราบรายละเอียดเลยว่าเสียงขับร้องมีลิขสิทธิ์หรือไม่ เคยได้ยินแต่สิทธิของนักแสดง แต่หากเสียงขับร้องมีลิขสิทธิ์ได้จริงๆก็ดีมากเลย เพราะในการขับร้องเพลงก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ถึงแม้จะมีความสุขจากการได้ร้องเพลงมากอยู่แล้ว แต่หากได้รับความคุ้มครองในทางกฎหมายเพิ่มขึ้นอีก ก็ยิ่งทำให้มีกำลังใจมากขึ้น

บทสัมภาษณ์ นางสาวบงกช เจริญธรรม (ฟิล์ม บงกช)

คำถามที่ 1 ในการร้องเพลงแต่ละเพลง นักร้องจะใช้โทนเสียงหรือลักษณะการขับร้อง สื่อสารต่อคนฟังเพื่อให้คนฟังรับรู้ถึงสิ่งที่นักร้องกำลังคิดหรือรู้สึกในขณะนั้น ใช่หรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ ใช่ค่ะ ส่วนใหญ่ฟิล์มร้องเพลงประกอบละคร สิ่งที่สำคัญคือจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาของเพลง และ Objective ของเพลงว่าอยากจะสื่ออะไร พูดแทนใคร อยากจะไปใช้ที่ไหน มีการทำตามโจทย์ด้วยส่วนหนึ่ง และใส่ความเป็นตัวเองเข้าไปด้วยส่วนหนึ่ง คือการถ่ายทอดอารมณ์เพลงผ่านโทนเสียง ผ่านอารมณ์ที่เรารู้สึกในขณะนั้น

คำถามที่ 2 นักร้องมีการคิดหาวิธีการขับร้องหรือดีไซน์เสียงร้องของตนเองให้มีเอกลักษณ์หรือไม่ (Originality and Creativity) หรือเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วโดยกำเนิด ตลอดจนศึกษาว่าการใช้เทคนิคต่างๆ ในการขับร้อง เช่น การใช้เสียงเอื้อน การใช้เสียงหลบ เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักร้องสร้างขึ้นมาจากตัวเอง หรือได้มาจากการเรียนร้องเพลง หรือวิธีการอื่นใดบ้างหรือไม่

ตอบ การออกแบบเสียงร้องสำหรับฟิล์ม ก็มีบ้างค่ะ แต่ไม่ถึงกับสร้างขึ้นใหม่ หรือประดิษฐ์ขึ้นมา หลักๆคือเอาเนื้อหาหรืออารมณ์เพลงเป็นหลัก ถ้ามันเป็นเพลงเศร้าก็จะพยายามทำให้เศร้า แต่ไม่ถึงกับคิดว่าต้องทำเสียงสูงจะได้ไม่เหมือนคนอื่น ฟิล์มจะทำให้มันเป็นไปตามอารมณ์และ Objective ของเพลง และตามสิ่งที่เราคิดว่ามันดีที่สุด ณ ตอนนั้น ด้วยโจทย์หลายๆอย่าง แต่สำหรับตัวฟิล์ม ฟิล์มจะ concern ที่ตัวบรรทัดสุดท้ายของเพลงมากกว่า ว่าสุดท้ายแล้วเราอยากให้คนฟังฟังแล้วเข้าใจ เข้าถึงสิ่งที่คนแต่งเพลงต้องการสื่อสาร สำหรับเรื่องเทคนิคการเอื้อนสำหรับฟิล์ม มีทั้งการสร้างเอง จากการเรียน และจากคำแนะนำของโปรดิวซ์เซอร์ เราเป็นเจ้าของเสียง ส่วนหนึ่งต้องมาจากเรายู่แล้ว แต่ก็ไม่ได้มาจากเราคนเดียว มันมาจากหลายๆอย่าง มาจากการเรียนรู้ ครูพักลักจำ เรียนจาก Youtube จากคุณครู และโปรดิวเซอร์ เราต้องให้เกียรติโปรดิวเซอร์ด้วยเพราะเป็นคนคุมโปรเจกต์ทั้งหมด เราต้องการให้เสียงเราออกมาเป็นแบบไหน การทำงานจะเป็นลักษณะของการช่วยกันดูช่วยกันหาสิ่งที่มันดีที่สุด

คำถามที่ 3 สิ่งที่นักร้องคำนึงถึง หรือให้ความสำคัญมากที่สุดในขณะที่ทำการขับร้องเพลง ระหว่างการทำเสียงขับร้องให้เอกลักษณ์หรือการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงนั้นให้คนฟังเข้าถึงได้มากที่สุด เพื่อให้ทราบว่าในขณะที่นักร้องกำลังทำการขับร้องเพลงนั้น นักร้องกำลังทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์เสียงขับร้อง หรือกำลังทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดงานผ่านการขับร้องเท่านั้น

ตอบ สิ่งที่คำนึงคือ ต้องหาตรงกลาง เพราะคำว่าสไตล์มันคือสิ่งที่ติดกับตัวเรามาตั้งแต่เกิดมันเป็นตัวเรา แต่สิ่งที่เราต้องการมากที่สุดคือให้คนฟังเข้าถึงอารมณ์ที่เราต้องการจะสื่อสาร สำหรับตัวฟิล์มมันไม่มีอะไรที่มากกว่าหรือน้อยไปกว่ากัน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ณ ตอนนั้น สมมุติเรากำลังโชว์ ก็ไม่ได้จะโชว์พาวเวอร์ขนาดนั้น เราอยากให้คนฟังสนุกและร้องไปด้วยกันมากกว่า ในขณะที่ถ้าเป็นการ

ร้องเพื่อบันทึกเสียงในห้องอัด ที่เป็นการสื่อสารทางเดียวอาจจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องอารมณ์มากกว่า เพราะสไตล์หรือเอกลักษณ์มันอยู่กับเรตาลอดอยู่แล้ว

คำถามที่ 4 ก่อนเข้าห้องอัดเสียงจริง ศิลปินต้องฝึกซ้อมขับร้องเพลงมากน้อยเพียงใด ประสบการณ์หรือความเป็นมืออาชีพ ทำให้ความจำเป็นในการซ้อมลดลงบ้างหรือไม่

ตอบ การซ้อมก่อนเข้าห้องอัดเสียง ก็แล้วแต่เพลงค่ะ แต่ส่วนใหญ่ก็ต้องซ้อมจนเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดค่ะ หลักๆเลยก็จะซ้อมให้แม่นยำเนื้อร้อง แม่นทำนอง ถึงเวลาต้องทำการอัดเสียงจริง จะไม่มีความกังวลและสามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้เต็มที่ สำหรับฟิล์มแล้วการฝึกซ้อมเป็นเรื่องสำคัญ ไม่เคยคิดว่า เป็นนักร้องดังแล้วต้องซ้อมน้อยลง

คำถามที่ 5 การใช้เสียงขับร้องมีวัตถุประสงค์ในการใช้ให้เกิดประโยชน์ และมักถูกใช้เพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ตนเองและผู้อื่นในสังคมเสมอใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ค่ะ เพราะกว่าจะร้องเพลงแต่ละเพลง เราทำการฝึกซ้อมอย่างดี เพราะอยากให้คนฟังฟังแล้วรู้สึกดี รู้สึกชอบ มันทำให้ความสุขนั้นกลับมาหาตัวเราด้วยค่ะ

บทสัมภาษณ์ นางสาวสุนันทา ยูนนิยม (นักร้อง AF)

คำถามที่ 1 ในการร้องเพลงแต่ละเพลง นักร้องจะใช้โทนเสียงหรือลักษณะการขับร้อง สื่อสารต่อคนฟังเพื่อให้คนฟังรับรู้ถึงสิ่งที่นักร้องกำลังคิดหรือรู้สึกในขณะนั้น ใช่หรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ ใช่ค่ะ เพราะโทนเสียงคือสิ่งที่บ่งบอกถึงอารมณ์ของเราได้ดี เหมือนตอนที่เรารู้สึกนึกถึงน้ำเสียงก็เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงอารมณ์ของเรา ณ ตอนนั้น เช่นเดียวกับการร้องเพลง มันจะทำความเข้าใจเนื้อหาของเพลงก่อนว่าเนื้อหาของเพลงสื่อถึงอะไร มีอารมณ์อย่างไร แล้วลองคิดถึงตัวเองว่าเรื่องราวในเพลงนั้นแทนตัวเรา แล้วก็ถ่ายทอดมันออกมาผ่านเสียงโทนเสียงของเรา

คำถามที่ 2 นักร้องมีการคิดหาวิธีการขับร้องหรือดีไซน์เสียงร้องของตนเองให้มีเอกลักษณ์หรือไม่ (Originality and Creativity) หรือเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วโดยกำเนิด ตลอดจนศึกษาว่าการใช้เทคนิคต่างๆ ในการขับร้อง เช่น การใช้เสียงเอื้อน การใช้เสียงหลบ เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักร้องสร้างขึ้นมาจากตัวเอง หรือได้มาจากการเรียนร้องเพลง หรือวิธีการอื่นใดบ้างหรือไม่

ตอบ สำหรับนั้นแล้ว นันคิดว่าเอกลักษณ์มันขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ของคนนะ มันเป็นเรื่องเฉพาะตัวจริงๆ เราไม่สามารถกำหนดเอกลักษณ์ของเรา หรือไม่สามารสร้างเอกลักษณ์ของเราขึ้นมาได้ แต่เราสามารถค้นหาเอกลักษณ์ที่มีในตัวเราได้ ส่วนเทคนิคการใช้เสียงขับร้อง ก็มีปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน เช่น บางคนก็ต้องเรียนร้องเพลง บางคนเพียงแค่ซ้อมเยอะๆ สำหรับตัวนั้น มันมีการเรียนร้องเพลงด้วย และอาศัยฝึกซ้อมด้วยค่ะ ทั้งสองอย่างควบคู่กัน

คำถามที่ 3 สิ่งที่นักร้องคำนึงถึง หรือให้ความสำคัญมากที่สุดในขณะที่ทำการขับร้องเพลง ระหว่างการทำเสียงขับร้องให้เอกลักษณ์หรือการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงนั้นให้คนฟังเข้าถึงได้มากที่สุด เพื่อให้ทราบว่าในขณะที่นักร้องกำลังทำการขับร้องเพลงนั้น นักร้องกำลังทำหน้าที่เป็นผู้สร้างสรรค์เสียงขับร้อง หรือกำลังทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดงานผ่านการขับร้องเท่านั้น (Originality)

ตอบ การถ่ายทอดอารมณ์เป็นสิ่งที่คำนึงถึงมากที่สุดอย่างแน่นอนค่ะ เพราะหน้าที่ของเราคือการถ่ายทอดความรู้สึกของคนที่เป็นเพลง เราต้องเข้าใจความรู้สึกของคนในเพลง แล้วถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมา แต่ถ้าให้ดี คือ ให้คิดว่าเราคือคนๆนั้นเองเลย

คำถามที่ 4 ก่อนเข้าห้องอัดเสียงจริง ศิลปินต้องฝึกซ้อมขับร้องเพลงมากน้อยเพียงใด ประสบการณ์หรือความเป็นมืออาชีพ ทำให้ความจำเป็นในการซ้อมลดลงบ้างหรือไม่

ตอบ ซ้อมเยอะมากค่ะ ซ้อมจนเบื่อเพลงนั้นไปเลย เหตุผลที่ต้องซ้อมเยอะ ก็เพื่อให้แม่นยำ เนื้อร้องและทำนองเพลงค่ะ เราจะได้โฟกัสกับอารมณ์ของเพลงให้มาก

คำถามที่ 5 การใช้เสียงขับร้องมีวัตถุประสงค์ในการใช้ให้เกิดประโยชน์ และมักถูกใช้เพื่อสร้างความบันเทิงให้แก่ตนเองและผู้อื่นในสังคมเสมอใช่หรือไม่

ตอบ ใช่ค่ะ ส่วนตัวเชื่อว่า งานเพลงไม่เคยให้ผลเสียกับใคร แม้แต่การรักษาอาการป่วยบางประเภทยังต้องใช้ดนตรีบำบัด และตัวนั่นเองยังเคยไปร้องเพลงให้ผู้ป่วยตาม โรงพยาบาลต่างๆ ฟัง เห็นเขามีความสุขก็ดีใจค่ะ ดีใจที่เสียงร้องเพลงของเรามีประโยชน์กับคนอื่น

คำถามที่ 6 ท่านคิดว่าเสียงขับร้องของท่านควรได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ จริงๆแล้วไม่ค่อยทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องลิขสิทธิ์มากนัก ทราบเพียงว่าคำร้องทำนอง เป็นลิขสิทธิ์ของผู้แต่ง แต่สำหรับเสียงขับร้องไม่ทราบว่ามีการคุ้มครองหรือไม่ แต่ถ้ามีลิขสิทธิ์ก็ดี เพราะการมีอะไรคุ้มครองเราก็ดีกว่าไม่มี

ภาคผนวก ข.

บทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องกับการดัดแปลงเสียงขับร้อง โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล

บทสัมภาษณ์ นายคุณภพ กมล

คำถามที่ 1 การทำการดัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร และการดัดแปลงเสียงขับร้องให้เปลี่ยนแปลงไปจากเสียงธรรมชาติของนักร้อง เป็นเสียงที่ผู้ดัดแปลงต้องการนำเสนอหรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ การดัดแปลงเสียงขับร้องมีได้หลายวัตถุประสงค์ ถ้าเป็นการดัดแปลงเสียงขับร้องของนักร้องเพื่อการผลิตงานเพลง จะเป็นการดัดแปลงเล็กน้อย เพื่อให้คีย์ที่ร้องมีความนุ่มนวลมากขึ้น หรือใช้ในกรณีที่บางครั้งนักร้องร้องเพลงไม่ตรงคีย์ ก็ใช้เครื่องมือนี้ปรับได้ แต่ถ้าเป็นการดัดแปลงเสียงร้องให้เปลี่ยนเป็นเสียงเหมือนหุ่นยนต์ เสียงการ์ตูน หรือเสียงผี ก็สามารถทำได้ โดยส่วนใหญ่ผู้ดัดแปลงก็จะเป็นผู้ออกแบบเสียง โดยคำนึงจากเสียงที่นำมาดัดแปลงก่อน ว่าเสียงนั้นสามารถนำมาดัดแปลงไปในโทนใดได้บ้าง เมื่อคิดได้แล้วก็จะลงมือทำครับ

คำถามที่ 2 การใช้เครื่องมือดิจิทัลดัดแปลงเสียงขับร้องของมนุษย์ ผู้ดัดแปลงเป็นผู้ออกแบบเสียงดัดแปลงนั่นเอง รวมถึงเป็นผู้ลงมือดัดแปลงเสียงขับร้องนั้นด้วยตนเองหรือไม่ (Originality and Creativity)

ตอบ ออกแบบเองครับ เพราะ Sound engineer จะเป็นทราบดีว่าลักษณะเสียงแบบนี้ ดัดแปลงออกมาแล้วจะได้ประมาณใด Sound engineer จึงต้องเป็นผู้ออกแบบเอง และลงมือดัดแปลงเสียงเอง โดยการปรับจูนแพนควบคุม หรือใช้คอมพิวเตอร์ตัดต่อ แล้วแต่เครื่องมือเครื่องมือครับ

คำถามที่ 3 การดัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล ผู้ดัดแปลงต้องใช้ทักษะหรือความเชี่ยวชาญด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ในส่วนของการทำงานของ Sound Engineer จะใช้ศาสตร์อยู่ 2 ด้าน คือทั้งวิทยาศาสตร์ กับศิลปะผสมกัน เพราะฉะนั้น Sound Engineer แต่ละคนก็จะมีศาสตร์เหล่านี้ไม่เท่ากัน บางคนมีความเป็นศิลปินมากๆ แต่วิทยาศาสตร์อาจจะไม่ได้แข็งแรง บางคนวิทยาศาสตร์แข็งแรงมาก เข้าใจกลไกทุกอย่าง แต่ศิลปะไม่ค่อยได้ ก็ขึ้นอยู่กับแต่ละคน ถ้าเรามองไปในมุมวิศวกร การใช้เครื่องมือ เครื่องมือ การเข้าใจกลไกต่างๆที่เป็นระบบไฟฟ้า ในบางคนก็อาจทำได้ดี ศิลปะคือความเข้าใจในมุมมองของคนตรี เข้าใจศิลปะทางดนตรี ดังนั้น งานดัดแปลงเสียงขับร้องนี้ ต้องใช้ทั้งสองอย่างอย่างสมดุล

คำถามที่ 4 เมื่อผู้ดัดแปลงได้ใช้เครื่องมือดิจิทัลดัดแปลงเสียงขับร้องจนสำเร็จแล้ว มีวิธีการจัดเก็บงานนั้นอย่างไร

ตอบ เมื่อได้เสียงดัดแปลงที่ต้องการแล้ว จำเป็นต้องบันทึกไว้เสมอ ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถเผยแพร่ได้เลย การบันทึกก็ทำได้หลายวิธี บันทึกใส่แผ่นซีดีก็ได้ เก็บเป็นไฟล์ไว้ในแฟลชไดรฟ์ หรือในคอมพิวเตอร์ก็ได้ครับ

คำถามที่ 5 ในการดัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่ออะไร และมีการดัดแปลงเสียงให้สื่อความหมายในทางหยาบคาย หรือสื่อความหมายในเชิงลบบ้างหรือไม่

ตอบ การดัดแปลงเสียงขับร้อง ก็ทำขึ้นเพื่อเพิ่มลูกเล่น เพิ่มสีสันในงานเพลงครับ อย่างต่างประเทศก็มีการใช้งานลักษณะนี้บ้างแล้ว สำหรับการดัดแปลงให้มีความหมายในเชิงลบไม่มีนะครับ เพราะถ้าทำให้เป็นเชิงลบ ก็ไม่ถือว่าเป็นงานที่สร้างสรรค์เลย

บทสัมภาษณ์ นายวิฑูรย์ ถ้าแจ้งผล

คำถามที่ 1 การทำการดัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร และการดัดแปลงเสียงขับร้องให้เปลี่ยนแปลงไปจากเสียงธรรมชาติของนักร้อง เป็นเสียงที่ผู้ดัดแปลงต้องการนำเสนอหรือไม่ (Expression of idea)

ตอบ การดัดแปลงเสียงขับร้องให้เปลี่ยนไปจากเสียงธรรมชาติ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการความแตกต่างและโดดเด่นครับ อย่างเช่นเสียงพูดของหน้ากากในรายการ The mask singer ก็เพื่อสร้างลักษณะที่โดดเด่น และสำหรับในการทำงานของผม การดัดแปลงเสียงขับร้องก็จะทำเพราะต้องการนำเสนอความแปลกใหม่ในแบบของผมครับ เช่น ผมอยากได้เสียงร้องเหมือนตัวการ์ตูนที่มีความน่ารัก ผมก็จะใช้อุปกรณ์ที่มันเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่นี้แหละในการสร้างขึ้นมา

คำถามที่ 2 การใช้เครื่องมือดิจิทัลดัดแปลงเสียงขับร้องของมนุษย์ ผู้ดัดแปลงเป็นผู้ออกแบบเสียงดัดแปลงนั่นเอง รวมถึงเป็นผู้ลงมือดัดแปลงเสียงขับร้องนั้นด้วยตนเองหรือไม่ (Originality)

ตอบ ส่วนใหญ่จะออกแบบเองครับ ถ้าอยากได้เสียงแบบไหน ก็ต้องหานักร้องที่มีโทนเสียงนั้นมาร้องก่อน เช่น อยากได้เสียงหุ่นยนต์ที่มีความยิ่งใหญ่ ก็ต้องหานักร้องที่มีเสียงโทนต่ำมาอัดเสียงก่อน แล้วหลังจากนั้นจึงนำเสียงดังกล่าวนี้มาผ่านเครื่องมือดิจิทัล ปรับจนจนกว่าจะได้เสียงที่ต้องการครับ

คำถามที่ 3 การดัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล ผู้ดัดแปลงต้องใช้ทักษะหรือความเชี่ยวชาญด้านใดเป็นพิเศษหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ก็ต้องใช้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เข้าใจระบบการทำงานของเครื่องมือที่ใช้ตัดแปลงแต่ละรุ่น นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจอารมณ์ของเพลงด้วย ว่าแนวเพลงลักษณะใดเหมาะสมแก่การนำเสียงตัดแปลงนี้เข้าไปผสม

คำถามที่ 4 เมื่อผู้ตัดแปลงได้ใช้เครื่องมือดิจิทัลตัดแปลงเสียงขับร้องจนสำเร็จแล้ว มีวิธีการจัดเก็บงานนั้นอย่างไร

ตอบ การจัดเก็บงาน ส่วนใหญ่ผมจะเก็บเป็นไฟล์ไว้ในคอมพิวเตอร์ และจะผลิตเป็นแผ่นดิสก์เมื่อมันได้รับการนำมาประกอบเป็นส่วนหนึ่งในงานเพลง

คำถามที่ 5 ในการตัดแปลงเสียงขับร้องโดยใช้เครื่องมือดิจิทัล มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่ออะไร และมีการตัดแปลงเสียงให้สื่อความหมายในทางหยาบคาย หรือสื่อความหมายในเชิงลบบ้างหรือไม่

ตอบ การตัดแปลงให้สื่อความหมายในทางหยาบคายหรือในเชิงลบ ไม่มีทางเกิดขึ้นครับ เพราะงานเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำออกสื่อ จึงต้องเป็นเสียงที่สร้างความบันเทิงใจครับ

คำถามที่ 6 ท่านคิดว่าเสียงขับร้องที่ถูกตัดแปลงโดยเครื่องมือดิจิทัลของท่านควรได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือไม่

ตอบ ส่วนตัวคิดว่าเสียงขับร้องที่เราตัดแปลงโดยใช้เครื่องมือดิจิทัลถือเป็นงานชิ้นใหม่ที่เกิดขึ้นในงานเพลง คิดว่าน่าจะได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์เหมือนกับทำนองเพลงนะครับ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวพัชยา พรหมเพชร
วัน เดือน ปีเกิด	31 พฤษภาคม 2531
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	80/19 ต.บางเขน อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน	Legal Officer บริษัท มิวสิคกรุ๊ป จำกัด